

[Ministeren for kulturelle anliggender]

147 kr. og ikke 262 kr., som Aalborg Stiftstidende har oplyst.

Til den direkte forespørgsel til mig om Aalborg Teaters fremtid skal jeg bemærke, at jeg ikke har nogen planer om at ændre på det principielle, der ligger i, at der ydes offentlige tilskud til teatre. Det er min opfattelse, at dansk teaterliv er en del af vor kultur, og at dets eksistens må sikres ved offentlig støtte.

Men det er klart, at den almindelige økonomiske situation, der nødvendiggør besparelser på de offentlige udgifter, naturligvis også må gøre sig gældende for så vidt angår den offentlige støtte til kulturelle aktiviteter, herunder støtte til dansk teaterliv.

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. S 617

Fjerde næstformand (Arentoft):

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 617, der var stillet af Bilgrav-Nielsen (RV) til ministeren for offentlige arbejder, den 15. ds. er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til ministeren for offentlige arbejder (10/2 83) af:

Bilgrav-Nielsen (RV):

»Hvornår agter ministeren at svare på spørgsmål nr. 1 og nr. 2, som udvalget om offentlige arbejder den 26. januar 1983 har stillet ministeren i forbindelse med udvalgets behandling af bl.a. det radikale venstres kystsikringsforslag?«

Begrundelse

I folketingets spørgetid den 2. februar 1983 sagde ministeren, at de pågældende spørgsmål ville blive besvaret »om ikke i dag, så i morgen«. Videre sagde ministeren: »Papirer, som er i min varetægt, kan når som helst med ultrakort varsel leveres over.«

Dags dato har ministeren ikke levet op til sit løfte, hvilket forsinker udvalgets arbejde med det stærkt presserende kystsikringsproblem.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Energiministerens redegørelse af 10. februar 1983 om 1. udbudsrunde vedrørende nye tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og gas.

(Redegørelse nr. R 7. Anmeldt 10/2 83. Redegørelsen givet 10/2 83. Meddelelse om forhandling 10/2 83).

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg finder det i orden, at man under denne forhandling også omtaler sidste sag på dagsordenen, der jo drejer sig om første behandling af forslag til folketingsbeslutning om principperne for D.O.N.G. A/S' deltagelse i 1. udbudsrunde.

Forhandling

Poul Nielson (S):

Det er jo en vigtig dato i dag. Det er første gang vi igen har mulighed for at gøre tingene rigtigt. Sidste gang vi havde det, var i 1962, og jeg synes nok, at udviklingen siden da og vanskelighederne ved at få skabt ny handlefrihed viser, at det dels er nødvendigt, at der gøres noget, der er gennemtænkt og perspektiv i, dels at det sker i bred politisk enighed.

Det sidste har vi bidraget til fra socialdemokratiets side ved at lægge vores forslag frem i december måned om afklaringen af de spørgsmål, som åbenlyst har været de vanskelige og tidkrævende i regeringens egen forberedelse af oplægget til 1. runde. Der har altså været skabt mulighed for, at regeringen havde kunnet lægge noget frem, som ville kunne føre til bred enighed bag 1. udbudsrunde, og derfor er det sådan set beklageligt, at regeringen har valgt at lægge noget andet frem end det, man kunne skabe bred enighed med. Den handlefrihed, vi med stort møje og besvær har opnået, skal efter vores mening bruges med fornuft.

I lyset af også den politiske baggrund, der var, da vi skabte denne nye handlefrihed, når vi så på, hvilke tilkendegivelser der kom fra sidelinjen, fra de borgerlige partier under forhandlingerne med A. P. Møller om nyordningen, har det været specielt bekymrende at læse tredje afsnit i sp. 5929 i ministerens redegørelse, hvori det efter min mening helt ubegrundet og uden nogen nødvendig anled-

[Poul Nielson]

ning slås fast, at de nuværende bevillingshaverne har opført sig i overensstemmelse med aftalen af 1981. Der er jo en voldgiftssag i gang, anlagt af staten mod bevillingshaverne, fordi bevillingshavernes forslag til arbejdsprogrammer i de 9 blokke i det sammenhængende område i sydvest ikke efter statens opfattelse lever op til kravet i aftalen af 19. maj 1981. Af den grund er det bekymrende, at ministeren har valgt at udtrykke sig på denne måde. På samme måde er der tale om en meget forenklet form og en form, som ikke normalt har været anvendt af staten, når det drejer sig om beskrivelsen af, hvor mange platforme der er i gang, som om det er det, der er afgørende for vurderingen af, om bevillingshaverne gør det, de skal i henhold til aftalen.

Af disse grunde og fordi det altså er sådan, at staten og folketinget ikke er tjent med uklarhed her, er det nødvendigt at bede ministeren her svare på 2 spørgsmål. For det første: står regeringen fast på statens standpunkt i voldgiftssagen mod bevillingshaverne om efterforskningen i de 9 sammenhængende blokke i sydvestområdet? For det andet: betyder henvisningen til antallet af boreplatforme i denne tekst, at man i energiministeriet har opgivet at stille mere specifikke krav til bevillingshaverne, bl.a. i henhold til aftalens punkter om vurderingsprogrammerne, sådan som den løbende diskussion i øjeblikket om færdiggørelsen af sagerne omkring Anne, Igor, Midt-Rosa og Bo illustrerer det? Jeg er nødt til at bede om meget klare svar på disse 2 spørgsmål, og jeg forventer et ja og et nej.

Jeg vil om omfanget af 1. runde sige, at der i ministerens redegørelse indfortolkes en meget stor forskel imellem det, socialdemokratiet har foreslået, nemlig at det skal omfatte 7-8 blokke, og det, regeringen lægger op til. Én ting er, hvad der udbydes. Noget andet er, hvad der faktisk tildeles. Jeg skal da medgive, at vi måske skulle have brugt det ord, for om man gør det i den ene eller den anden rækkefølge, kan altid diskuteres sagligt. Det er omfanget af runden, hvor mange blokke man slutter med, der er interessant. Vores synspunkt er, at ministeren lægger op til at svække staten i forhandlingerne, fordi man kommer til at skylde ansøgerne noget, når ikke de får deres ønsker om blokke opfyldt, hvis man har en meget bred, åben måde at gøre det på.

Der redegøres for, at der jo er et administrativt arbejde forbundet med dette, som sætter en overgrænse for, hvor meget man kan magte fra statens side i 1. runde. Ja men hvad betyder det så? Samtidig er spørgsmålet om statsdeltagelsens omfang og udformning relateret til, hvor stor runden bliver. Også her kunne man lige så godt med det samme angive en størrelsesorden, således at man, som jeg siger, ikke kommer til at skylde selskaberne noget, når man er nødt til senere i forhandlingsprocessen at reducere antallet af faktiske tildelinger.

Der er også andre hensyn, bl.a. spørgsmålet om at have noget i baghånden. Vi har én gang prøvet at give det hele væk, og det mener jeg har været diskuteret tilstrækkelig grundigt til, at vi ikke behøver at gøre det på den måde én gang til.

Jeg synes, at muligheden for at sammenkæde en 2. runde, der allerede kan sættes i værk i 1984, hvor vi inden et år fra nu af får yderligere 25 pct. tilbage, burde være noget, der gør det nemmere for os med hensyn til den administrative styring og opbygning af know-how i statselskabet osv.

Alt dette taler for, at vi med en klar signalgivning fra begyndelsen af havde begrænset, hvor stor en runde vi egentlig taler om, og olieselskaberne, godt og vel 47, gav jo allerede i august sidste år en indikation til energiministeriet om, hvilke områder de var særlig interesseret i. Det, der er det store argument for at åbne det hele på én gang, har man været igennem i, om jeg så må sige runde minus 1. Derfor burde man kunne give en vis indikation.

Så er der selvfølgelig det store spørgsmål om statsdeltagelse. Derom vil jeg først sige, at det naturligvis er opløftende at se, hvor fantastisk en sagliggørende virkning det har haft på oppositionspartierne at komme derhen, hvor de befinder sig nu, for der argumenteres efter min mening ædrueligt og fornuftigt og ganske sagligt for, hvorfor statsdeltagelse er nødvendig: både for at varetage beskæftigelsesinteresser, opbygning af know-how og statens egne forretningsmæssige interesser. Alt dette taler for, at statsdeltagelse i Danmark som i alle mulige andre lande med et normalt tilpasset forhold til det 20. århundrede er naturlig og rigtig. Så det er godt nok.

[Poul Nielson]

Hvad der til gengæld ikke er til at forstå, er, at man på denne baggrund skaber en stribe handicap og uklarheder, når det drejer sig om udformningen af denne statsdeltagelse. Man svækker staten i forhandlingerne med olieselskaberne, når man på forhånd tilkendegiver, at dette betragter vi som overordentlig vanskeligt og som noget, vi kun meget tøvende tør nærme os. Spørgsmålet om, hvorvidt man kan overlade det til private selskaber at stå for statsdeltagelsen, mener jeg er overordentlig tvivlsomt, når man ser på formuleringen af § 8 i undergrundsloven, der taler om, at staten eller et af staten ejet selskab kan indtræde. At det skulle kunne gøres med et privat selskab, synes jeg er en overordentlig spændstig fortolkning af loven.

Jeg synes, det er forkert, at man giver statselskabet den dårligste af begge verdener i proceduren. D.O.N.G. må ikke søge. Det var vi sådan set enige i, men baggrunden var jo, at vi i øvrigt ville gøre det som i Norge, nemlig at D.O.N.G. til gengæld skulle med fast i alle tilfælde. På den baggrund er det rimeligt at sige, at de ikke må stå som ansøgere, for de bliver indopereret i alle tilfælde. Vi ønsker altså, at staten skal være med fra begyndelsen og skal bæres i efterforskningsfasen. Ideen med en glideskala for en forøgelse af statsdeltagelsen i tilfælde af, at der gøres kommercielle fund, er udmærket, men det er noget, der skal oven på, at staten er med fra begyndelsen i efterforskningen. Kun derved opbygges der den viden, vi har brug for.

Jeg kan heller ikke se nogen grund til, at det skal være noget andet selskab end D.O.N.G. Vi har et firma, der er i gang med at lære disse ting, og Danmark er for lille til at bygge flere statselskaber end ét op. Det er en svækkelse af os selv, der ikke har nogen saglig begrundelse. Det er kun regeringens indre politiske kvababelser, der gør, at man absolut skal uden om D.O.N.G. Vi må hjælpe regeringen til at forstå, at det er en omvej, der ikke fører nogen vegne hen.

Der er afsat 50 mill. kr. på finansloven til erhvervelse af værdipapirer i D.O.N.G. Det er selvfølgelig ikke noget, der forpligter retligt, men der kan ikke være diskussion om, at det forpligter politisk.

Der er en række ting i øvrigt, som er fornuftige, vedrørende royalty og andre ting, men det kommer vi jo tilbage til.

Annelise Gottfredsen (KF):

Jeg mener, det er et overordentlig fornuftigt og realistisk oplæg til 1. runde, hvor vore felter i Nordsøen skal udbydes, vi skal diskutere nu. Forslaget åbner mulighed for, at den danske skatteborger kan få sin rigelige andel af de gevinster, vi håber vil blive resultatet af initiativer i Nordsøen, men vi forpligter os ikke i dag til store milliardinvesteringer. Det skal først ske senere – om måske 3, måske 6 år. Først da skal der tages stilling.

Regeringen har så at sige valgt at gå med såvel seler som livrem, og det er overordentlig fornuftigt af en regering i en økonomisk krisetid. Fornuften understreges yderligere af det prisfald på henved 4 dollars pr. tønde, der i dag er sket for den britiske Nordsøolie. Det er betydelig mere afbalanceret at tage den med ro end at styrte sig ud i deltagelse i alle blokke, som den tidlige energiminister, hr. Poul Nielson, nu plæderer så voldsomt for.

Oliemarkedet er jo inde i en usikker udvikling, og selv om man ved vurderingen af de kæmpemæssige investeringer, som olieudvinding indebærer, baserer sig på langsigtede prognoser, kan det næppe undgås, at forhandlingerne ved første koncessionsrunde vil præges af den nævnte usikkerhed om prisudviklingen. Nordsøen forventes ikke at give de store fund som i norsk og engelsk område, men alligevel har der været stor forhåndsinteresse. Hvor stor det så vil vise sig at den reelle interesse er, det må vi så se.

Ministeren anfører, at Danmark har en lang tradition – og det er jo erfaringsmæssigt velbegrundet – for, at staten ikke engagerer sig direkte i erhvervsvirksomhed. I den nye undergrundslov er der lagt til grund, at private selskaber kan spille en hovedrolle i olieudvindingen. Koncessionsbetingelserne, som foreslås i redegørelsen, er udtryk for den balance, der skal opnås, for at selskaberne skal finde det attraktivt at investere, samtidig med at staten – eller med andre ord alle os danskere, som ejer råstofferne – skal få et rimeligt udbytte. Balancen synes rimelig, men det er klart og også tilkendegivet, at de endelige vilkår for efterforsknings- og indvindingstiladelse vil blive udformet efter forhandlinger mellem energiministeriet og ansøgerne.

De mange betingelser – tekniske, skatte-tekniske og af arbejdsmæssig karakter – må

[Annelise Gotfredsen]

vi drøfte i udvalget. Jeg vil blot ytre tilfredshed med, at problemerne med dobbeltbeskatningsaftalerne med USA søges løst inden udløbet af ansøgningsfristen. Jeg forstår, at der er gode chancer for, at det lykkes, og at der så ikke vil være nogen hindring af denne art for at få erfarne amerikanske oleselskaber mellem ansøgerne.

Det er også tilfredsstillende, at der i videst muligt omfang søges skabt de bedste muligheder for deltagelse af private danske selskaber. Det er i god overensstemmelse med regeringens ønsker om at støtte dansk erhvervsliv. Vi erkender naturligvis, at private selskaber ikke i tilstrækkeligt omfang har kapacitet til at gå ind i efterforskningen, og når der gives en hel generel mulighed for det offentlige til at gå ind ved siden af det private initiativ, er det en rimelig ting.

Det er væsentligt, at der ikke i dag skal tages stilling til, om staten skal ud i milliardstore investeringer. Staten skal bæres i efterforskningsfasen, og først når der er gjort fund, skal der i hvert enkelt tilfælde særskilt tages bestemmelse om, hvor meget staten eventuelt skal investere. Måske om 3-6 år, hvor oliemarkedets gevinstmuligheder og risiko bedre kan vurderes, samtidig med at der i efterforskningsfasen åbnes større mulighed for dansk foretagsomhed.

Regeringen har foreslået et nyt selskab oprettet med henblik på deltagelse i efterforskningen. Jeg har altså lidt svært ved at forstå den dramatik, der har været oplæg til i visse dele af pressen, og som den tidligere energiminister nu også søger at understrege. D.O.N.G. har så sandelig nok at se til med gasprojektet og de risikoprægede forhold, der er om dette projekts meget følsomme økonomi. Det er på ingen måde ønskværdigt med statsmonopoler og gigantvirksomheder, ej heller i energisektoren, og slet ikke af den mareridtsagtige karakter med raffinering, distribuering osv. osv., som hr. Poul Nielson så tit har lagt op til.

Det er heller ikke en hemmelighed, at der er styringsvanskeligheder i forhold til D.O.N.G. Det er understreget af de lovforslag, der for tiden er til behandling.

Jeg kan tilslutte mig ministerens udtalelser om, at når naturgas og olieudvinding holdes adskilt i hvert sit selskab, så vil det være lettere at styre, og økonomien i de to aktiviteter bliver ikke blandet sammen. Det er i dag

faktisk sådan, at der ligesom med salg af grise bindes statspenge i halen på hver kubikmeter gas, der sælges. Det var i virkeligheden en beslutning, som blev taget af hr. Poul Nielson i den tidligere regering, hvor man fæstnede olieprisen til gasprisen, som altså er uden afgifter.

Jeg synes, at regeringen har taget alle fornuftshensyn over for de danske skatteborgere, samtidig med at vi har forbeholdt os mulighed for at deltage i et muligt olieeventyr i Nordsøen.

Fra konservativ side kan vi kun anbefale, at regeringen på dette grundlag lægger op til første koncessionsrunde.

Arne Christiansen (V):

Noget centralt i den redegørelse, som ministeren skal afgive i henhold til undergrundsloven, er dens understregning af den flerstrengede energipolitik, hvori som væsentlige led indgår intensivere efterforskning og indvinding af olie og gas.

Ministeren nævner i denne flerstrengede politik yderligere kraftvarmeudbygning, naturgasprojektet, energibesparelser m.v. Jeg vil gerne minde om, at kernekraft ikke kan henregnes til »m.v.« med henvisning til statsministerens åbningstale i oktober.

Jeg noterer mig også – og jeg noterer det med tilfredshed i modsætning til den socialdemokratiske ordfører – at regeringen finder, at de nuværende bevillingshavere i overensstemmelse med aftalen af maj 1981 bidrager til at opfylde de energipolitiske mål.

Hvorom alting er, så er redegørelsen udtryk for, at regeringen fortsat ønsker privatisering af energisektoren, men ud fra det af venstre ofte anførte synspunkt, at der er områder, hvor det er nødvendigt med et statsligt engagement. Den strategi, som er tilrettelagt for et statsligt engagement, foreløbig i efterforskning, kan venstre, hvad der næppe kommer som nogen overraskelse, tiltræde.

Med samlet udbud og med eventuel senere statslig indtræden i flere konsortier er der fra starten sikret rimelig konkurrence mellem ansøgerne. Jeg forstår, at det for statens vedkommende i første omgang drejer sig om efterforskning, mens spørgsmålet om deltagelse i en eventuel feltudbygning og indvinding står åbent. Ministeren siger også, at det er regeringens opfattelse, at den offentlige

[Arne Christiansen]

andel som udgangspunkt må være 20 pct. Jeg ved ikke, om ministeren på nuværende tidspunkt kan sige noget om, hvorvidt procent-satsen eventuelt vil bevæge sig opad eller nedad. I et forslag fra socialdemokratiet, som senere skal behandles, nævnes jo også 10 pct.

Uanset under hvilken form staten engagerer sig, kan man vel regne med, at den allerede eksisterende ekspertise i selskaber og virksomheder vil kunne udnyttes. Danmarks erfaring som olieindustriland er ret så begrænset, og vi må alle værne om, udnytte og udvikle, hvad vi allerede har. Sådan læser jeg også ministerens stærke understregning af nødvendigheden af at fremme anvendelsen af danske varer, tjenesteydelser, arbejdskraft, havne- og lufthavnsfaciliteter samt den udvikling, som vi ikke alene må forudse, men som er en nødvendighed, når det gælder uddannelse og forskning.

Jeg finder det også væsentligt, at vi allerede i 1. udbudsrunde tilstræber et moderne koncessionssystem, som det kendes i andre Nordsølielande.

Som sagt er det væsentligt med en vurdering af hele området, og det er derfor rimeligt, at der vil blive stillet som betingelse, at hvis man vil efterforske i det givtige sydvestlige hjørne af Nordsøen, må man også bidrage til efterforskning i andre områder. Der er jo også incitamentet til noget sådant i den redegørelse, som ministeren har givet. Redegørelsen bekræfter statens fastsatte forkøbsret på såvel olie- som gasområdet. Det er jo nærmere fastlagt i love fra sidste år.

Der er, taget under ét, lagt op til en rimelig og afbalanceret koncessionspolitik med skyldig hensyntagen til rationel udnyttelse og til danske interesser, og venstre kan støtte de synspunkter, som er kommet til udtryk.

Kalnæs (SF):

Vi mener fra SFs side, at der er tre hovedspørgsmål, som man må diskutere i forbindelse med denne redegørelse om 1. udbudsrunde om nye tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og gas. Det første spørgsmål drejer sig om størrelsen af den første runde. Hvor mange koncessioner vil man give, og hvor mange blokke vil man dække her i første runde? Det andet spørgsmål er arten og omfanget af den offentlige deltagelse i de konsortier, som man forudser dannet

til at varetage efterforskning og indvinding. Det tredje spørgsmål er de mere almindelige øvrige vilkår i de koncessioner.

Hvis vi først ser på spørgsmålet om størrelsen af den første runde, så må jeg sige, at jeg finder ikke, at regeringens udspil er særlig klogt. Der er tilsyneladende lagt op til, at man vil give et stort antal koncessioner, som dækker mange af de blokke, man har fået tilbage fra A. P. Møller. Det er jo halvdelen af Danmarks undergrund, vi har fået tilbage, og her udbyder regeringen faktisk det hele som muligheder. Der behøver selvfølgelig ikke at ligge så meget i det, men man kunne godt forestille sig, efter at man har arbejdet med det i energiministeriet, at man havde fundet ud af, at der var nogle områder, man hellere ville have eftersøgning i gang i. Det havde nok været rimeligt at angive det, synes jeg, men det kan diskuteres. Derimod står der ikke noget som helst om, hvor mange tilladelser man faktisk vil give, og det synes jeg i hvert fald er bekymrende, for det kunne godt se ud, når man læser redegørelsen, som om man tænker sig, at man faktisk vil give et stort antal tilladelser og dække et stort antal blokke med koncessioner. Man skriver f. eks. i den redegørelse, der er sendt til energipolitisk udvalg, på side 6:

»Det er således ikke for nærværende muligt selv med en fælles indsats fra offentlig og privat side at opnå aktiv dansk deltagelse overalt.«

Det vil sige, at man i hvert fald forestiller sig, at der gives mange koncessioner. Selv om man både inddrager det offentlige og det private, kan man altså ikke nær overkomme at dække det overalt. Man siger længere nede:

»Det offentlige bør være aktivt med fra starten i et begrænset antal blokke.«

Dertil kommer et antal, hvor de private er med, og så er der nogle, hvor der slet ikke er nogen danske med. Det vil sige, det må være et ret stort antal koncessioner, man vil give. Man siger til sidst, at antallet må bero på antallet af ansøgninger, deres indhold og den administrative kapacitet. Det vil sige, at hvis der kommer mange ansøgninger og man bedømmer indholdet som værende rimeligt – og det kan jo diskuteres, hvad der er rimeligt dér – så bliver det den administrative kapacitet, der sætter grænsen. Det synes jeg ikke lyder særlig rimeligt, og jeg vil gerne høre fra

[Kølnæs]

energiministeren sådan ret kontant, hvad man har forestillet sig. Hvor stort et antal blokke har man tænkt sig at koncessionsbelægge, og hvor mange koncessioner vil man faktisk give? Der kan være tale om, at man giver flere blokke til et enkelt konsortium. Jeg synes, det er meget vigtigt at få klarlagt, hvor højt man eventuelt vil gå op, det maksimale antal.

Jeg ser nemlig, at der er en stor risiko for, at man – fordi man, som man også skriver et sted, meget gerne vil have stor efterforsknings- og indvindingsaktivitet i gang hurtigst muligt – vil give meget ud i denne første runde, hvor man er fuldstændig uden erfaring, og hvor man er i en situation, hvor oliepriserne er meget usikre. De er faldende i øjeblikket, der er overskud af olie, og vi ved, at både England og Norge udbyder blokke i øjeblikket også, så det er faktisk den dårligst mulige situation, vi er i, når det drejer sig om at starte en runde. Det svarer nogenlunde til den situation, vi havde i 1962. Da var der heller ikke særlig stor interesse. Det tilsiger mig, at vi skal begrænse det i allerhøjeste grad. Det er nok noget med fem blokke eller måske maksimalt 10, sådan at man i hvert fald kan overskue, hvad det er, man går i gang med, og kan sikre sig nogle rimelige vilkår og navnlig kan få nogle erfaringer, som man senere kan bruge, når man går i gang med anden og tredje runde.

Fru Annelise Gotfredsen var inde på, at det var klogt, at man tog den med ro, når der var usikkerhed, og ikke styrtede sig ud med deltagelse i alle blokke. Det gik på det statslige. Jeg synes, at fru Annelise Gotfredsens bemærkning i høj grad kan gælde det antal koncessioner, man giver.

Det andet spørgsmål drejer sig om arten og omfanget af den offentlige deltagelse i konsortierne. Her synes jeg nok, at det, der er kommet af udspil fra regeringens side, i høj grad er ideologisk bestemt. Man må erkende, at man er nødt til at have det offentlige med nogle steder, men egentlig vil man have det så lidt med som muligt, og de offentlige instanser, der skal med, skal være så svage som muligt. Det synes jeg ikke er noget godt udgangspunkt.

Når jeg drager den konklusion, er det, fordi man skriver flere steder, at der ikke er tilstrækkeligt mange private firmaer, så derfor er man nødt til at tage det offentlige

med. Det er altså noget, man gør nødtvungen. Det er i hvert fald det indtryk, man får. Hvis der er en anden holdning, bedes energiministeren gøre rede for den.

Der er lagt op til, at den offentlige deltagelse kan være 20 pct. Staten kan være med i alle tilfælde ved indvinding – det er dog ikke afgjort, at man vil det – men i hvert fald vil man ikke være med ved efterforskningen i alle tilfælde. Jeg må sige, at fra vores side ligger det helt klart, at vi mener, at det offentlige skal være med i samtlige koncessioner, der bliver givet. Det mener vi er meget vigtigt, fordi man derigennem har en offentlig instans med, et offentligt selskab med i de konsortier, der dannes, som kan sikre, dels at dansk arbejde og dansk industri kan komme med, når der skal udføres arbejder med efterforskning og indvinding, dels at det danske olieselskab D.O.N.G. får erfaring og viden om den teknologi, man bruger til indvinding og til efterforskning, og først og fremmest at man får adgang til alle de oplysninger, som opnås gennem efterforskningen.

Jeg synes, det forekommer helt urimeligt, at man ikke vil tage det statslige olieselskab, man har, med i samtlige koncessioner og derved sikre, at det på et eller andet tidspunkt måske kan blive lige så dygtigt som de multinationale selskaber, det skal konkurrere med, til efterforskning og indvinding. Man skal tænke på, at det er sådanne store selskaber med meget lang erfaring, som det statslige olieselskab skal sammenligne sig med. Det er selskaber, som har både indvinding og efterforskning, raffinering og salg osv. – hele spektret af olieaktiviteter. Vi mener, at det er vigtigt at få erfaring til det statslige olieselskab – hvis man da mener, at det statslige olieselskab skal kunne fungere godt. Men det er nemlig et spørgsmål. Mit indtryk er næsten, at det mener man egentlig ikke. Derfor vil man heller ikke have, at det skal være D.O.N.G., som har en vis erfaring, der skal gå ind i det, men man vil lave et lille, svagt selskab adskilt fra D.O.N.G.

Hvis bekymringen var, at vi skulle få en dominans som Statoil i Norge, kunne man sige det og lade D.O.N.G. gå i gang nu. Det er jo ikke det, der er problemet med D.O.N.G. her i Danmark. Her er det problemet, at det bør styrkes. Vi vil godt være med til at dele det op, den dag vi synes det bliver

[Kalnæs]

for stort. Men der er vel ingen, der kan mene, at det tidspunkt er inde nu.

Vi mener, at på længere sigt skal vi frem til at have en væsentlig større offentlig deltagelse end de 20 pct., der tales om her, og vi mener, at man også skal prøve at forhandle sig frem til større deltagelse end de 20 pct., men det helt afgørende er, at staten – i dette tilfælde altså D.O.N.G. – er med alle vegne. Så må vi efterhånden prøve at arbejde os frem til lignende ordninger, som man har i Norge, hvor der er 50 pct. offentlig deltagelse.

Ser vi på de øvrige vilkår i koncessionerne, mener jeg nok, at der er mange af de vilkår, som er foreslået, som forekommer rimelige. Den glideskala, der er foreslået for statslig deltagelse i indvindingen og for produktionsafgiften, forekommer rimelig. Det gælder også de blokstørrelser, man lægger ud med, og det drejer sig om den vægt, man lægger på videreuddannelse og på arbejdsprogrammer og sammenkobling af lovende blokke med mindre lovende blokke.

Der er lagt op til, at den andel af olien, som staten får gennem sin deltagelse, skal der være køberet til for de øvrige deltagere i konsortiet – og endogså købepligt. Jeg mener, det er noget, man nok kan forhandle om. Det kan vel nok være rimeligt i nogle tilfælde, men at have det som et generelt vilkår synes jeg ikke er nogen god idé.

Maisted (FP):

Jeg siger tak for ministerens redegørelse og er tilfreds med den på ét punkt nær, nemlig at vi skal have statslige selskaber engageret i indvindingen af kulbrinter. Det kommer selvfølgelig ikke bag på ministeren.

Jeg synes også, det er en god ting, at det bliver præciseret, at der bliver tale om danske selskaber – altså at de virksomheder, der vil lave en indvinding af kulbrinten her i Nordsøen, reelt har status som danske virksomheder.

Må jeg sige til hr. Poul Nielson i anledning af hans bemærkninger om, at vi har erfaring for at forære det hele væk, så nu skal vi passe på: ja, socialdemokratiet har mange erfaringer i denne sag. Jeg mener, det er stærkt overdrevet, hvis hr. Poul Nielson vil antyde, at der er mulighed for at forære noget væk i den sammenhæng i dag.

Til venstre vil jeg godt sige, at deres udtalelser om privatisering er jo kun en understregning af den faneflugt, der sker – hvis man skal forstå privatisering på den måde, at staten ikke skal påtage sig nogen opgaver, private virksomheder kan løse. Det offentlige engagement, som selvfølgelig er meget vigtigt, bør udelukkende dreje sig om at få det størst mulige beløb i statskassen ud fra forretningsmæssige synspunkter. Staten har en vare at sælge, og den skal af hensyn til skatteyderne sælges til den bedst mulige pris. Til det formål har vi jo en skrap skattelovgivning, kulbrinteskatten, vi kan opkræve royalty, produktionsafgift og arealafgift og engangsgebyrer. Det vil sige, at hele instrumentet er til stede for at opkræve, hvad forretningen overhovedet kan bære. For at få det udført har vi jo både eksperterne fra energiministeriet og eksperterne i skattevæsenet, der bestemt ikke er at foragte i den sammenhæng. Jeg føler mig overbevist om, at de har både alle mulige og umulige kontrolmuligheder for at sikre, at staten får sin andel af det overskud, der kan komme fra kulbrinteudvindingen i Nordsøen. Det vil altså sige, at man kan sikre sig fra statens side både på indvindingssiden og på indtægtssiden.

Derimod er der ikke ét fornuftigt argument for at lade statslige selskaber indtræde som forretningspartnere i de selskaber, der får udvindingsrettighederne. Enhver ekstra byrde, man pålægger de private virksomheder, fordi staten lader et statselskab indtræde som partner på favorable betingelser, er blot at betragte som en ekstra skat, man pålægger de private virksomheder. Man har rigelige muligheder på de andre områder, både med glideskala og produktionsafgift og hvad ved jeg, for at sikre at man får det, forretningen kan bære. Det vil også sige, at ethvert indtægtstab, man påfører de private selskaber på grund af statselskaberne, tager de private virksomheder højde for, når de skal indgå denne kontrakt. Det, der er interessant i denne sammenhæng, bliver jo næste runde, når vi ser, hvor langt man overhovedet er i stand til at forhandle sig igennem med de interesserede parter ud fra den model, vi har fået præsenteret.

Skatteyderne er helt sikre på, at de kommer til at betale for opbygningen af statselskaberne. Skatteyderne skal betale for uddannelse og lønninger til mange tusinde

[Maisted]

mennesker, hvis man følger denne regerings og den forrige regerings tanker om at inddrage statselskaber. Det er penge, der burde være gået i statskassen, så de kunne bruges til at lette skattetrykket og mindske omkostningerne for erhvervslivet.

Det er ligeledes urimeligt at bruge eventuelle indkomster fra Nordsøen til at opbygge et statselskab, der på grund af pengestrømmen kan udvikle sig til en stat i staten, når man ved, at der sandsynligvis kun er tale om en afgrænset tidsperiode på omkring 40 år. Et sådant statselskab vil have politisk indflydelse på dansk økonomi. Vi har allerede fået en forsmag på, hvordan det går, i forbindelse med naturgassen, og vi har set, hvordan formanden for D.O.N.G., som er finansieret af skatteyderne, har forsøgt at øve politisk pres på folketinget. Alt dette viser kun den rolle af negativ karakter, som sådan et statselskab vil spille. Det mener jeg bestemt ikke man kan tolerere i et demokratisk samfund.

Man behøver heller ikke megen fantasi til at forestille sig den økonomiske katastrofe, det danske samfund kan komme ud for, hvis statselskaberne i løbet af f.eks. en 20 års periode har overtaget størsteparten af risikoen ved indvinding af kulbrinterne i Nordsøen. Der kan f.eks. dukke en ny, billig energikilde op på verdensmarkedet, eller det kan – som der er noget der tyder på – gå hen og give underskud til indvinde kulbrinter i Nordsøen. Der skal ikke noget stort yderligere fald i råoliepriserne til, før det bliver en dårlig forretning og en tvivlsom forretning. Det kan altså svinge stærkt, som vi har set inden for de sidste 10 år, og ingen ved, hvad der vil ske i en periode på 20 år. Det vil være en katastrofe for det danske samfund, og det er den enkelte borger, der vil komme til at betale dyrt for, at der i dag er et flertal i folketinget, der ønsker at socialisere det danske samfund.

Det er det glade vanvid, at befolkningen skal løbe en økonomisk risiko, når det er helt unødvendigt, idet staten har alle muligheder, som jeg beskrev før, for at bruge andre instrumenter, der sikrer den danske stat broderparten af det overskud, der måtte komme fra Nordsøen, og samtidig kan undgå en risiko for tab netop ved at lade være med at oprette disse statselskaber, men blot via produktionsafgifter, arealafgifter, kulbrinteskate,

og hvad ved jeg, kan sikre sig, at der går en væsentlig del af overskuddet – så lang tid det giver overskud – i statskassen. Det er altså helt unødvendigt, at staten løber nogen form for risiko. Det er altså helt unødvendigt, at den danske borger skal være med i det circus, som man lægger op til ved at danne statselskaber.

Det har også en helt anden indflydelse på det danske samfund, hvis man følger den model, at man bygger et stort statsligt selskab op. Man vil bruge milliarder af kroner på at uddanne specialister på området, man vil bruge milliarder af kroner på en industrigren, som vi alle ved er tidsbegrænset. Disse milliardbeløb kommer ikke det danske samfund til gode – bortset fra specialisterne på området – men den øvrige danske industri kommer til at lide, fordi de vil komme til at mangle denne kapital. Den vil også komme til at lide under et lønpres. Det har vi jo set alle steder i verden, hvor man har ydet skatteydernes midler til statslige olieselskaber; dér har man set, hvordan den øvrige industri er sygnet hen. Det er da en komplet tåbelig politik at undergrave den øvrige del af dansk industri, som vi efter tidsperioden på 40 år skal leve af, fordi man nu har fået den skøre idé, at man vil socialisere det danske samfund, og så begynder man minsandten dér, hvor der er den allerstørste risiko for, at det giver et bragende tab.

Da det er helt indlysende, at hr. Poul Nielsen som handelsminister eller industriminister ikke vil stoppe ved energisektoren, vil han med lige så god ret og med samme model kunne komme og sige, at nu skal staten have 20 eller 25 pct. i en hvilken som helst anden dansk virksomhed.

Det her er et udtryk for, at de borgerlige regeringspartier er løbet fra deres egne ord om at styrke den private sektor; de er medvirkende til at fremme en socialisering af det danske samfund.

Emmert Andersen (CD):

Jeg vil gerne takke energiministeren for redegørelsen vedrørende 1. udbudsrunde. Centrum-demokraterne er enig med energiministeren i, at det må være rigtigt, at hele det areal, der er til rådighed, udbydes samlet. Der er for os ingen tvivl om, at netop dette vil sikre den bedst mulige efterforskning og

[Emmert Andersen]

indvinding af olie og gas, og det er jo det, vi alle forsøger at opnå.

Såfremt det er et begrænset areal, der skal udbydes, som socialdemokratiet foreslår, vil interessen hos olieselskaberne efter vor mening være mindre, end hvis hele det frigivne areal er til rådighed. Der er ingen som helst garanti for, at netop vi har fundet de vises sten og fundet frem til de mest lovende arealer, som olieselskaberne vil være interesseret i. Vi er oppe imod eksperter, der ved meget mere om disse ting, end vi gør, og det ville da være synd og skam, hvis vi ødelagde målsætningen: at opnå den bedst mulige efterforskning og indvinding af olie og gas.

CD kan derfor stærkt anbefale, at det af energiministeren foreslåede også bliver gennemført. CD kan ligeledes tilslutte sig ønsket og hensigten, at dansk deltagelse finder sted i så vidt omfang som muligt. Vi har noteret os, at vi for tiden ikke kan sikre en tilstrækkelig stor dansk deltagelse i alle konsortier, hvilket selvfølgelig er kedeligt og nødvendiggør offentlig deltagelse – hvilket vi principielt ikke har noget imod, og hvilket også stemmer overens med socialdemokratiets ønsker.

Det, der til syvende og sidste er afgørende, er, at samfundet opnår det bedst mulige resultat. Det mener vi er tilgodeset ved, at det offentlige deltager med ca. 20 pct., hvilket også sikrer olieselskaberne en rimelig forrentning, at det offentlige deltager på båret basis, og at der er option på at deltage på lige fod med de øvrige koncessionsdeltagere i en udvinding.

Ligeledes er det af stor betydning, at der i tilladelser, hvor den offentlige deltagelse ikke udøves fra starten, er en hvilende option.

CD mener, at energiministeren ser helt rigtigt, når han ønsker, at et særligt selskab varetager olieefterforskningen. Det har vi i øvrigt i CD ment længe også skulle gælde for øvrige aktiviteter på energifronten. Det vil være i alles interesse, ikke mindst af hensyn til parlamentarisk indsigt og ansvar, at vi nøje kan følge hver enkelt aktivitet, og at økonomien ikke sammenblandes, således at det hele bliver uoverskueligt, og at vi som følge heraf måske træffer forkerte beslutninger. At vi skal udnytte de erfaringer, vi allerede har betalt for i D.O.N.G., må være helt indlysende.

Det var lidt om de mere principielle ting. Detaljerne skal vi nu i gang med i et omfat-

tende udvalgsarbejde. Jeg vil derfor ikke i dag komme ind på disse, men blot erklære, at CD positivt vil medvirke til, at vi får en fornuftig, afbalanceret energipolitik på dette område til gavn for os alle.

Lone Dybkjær (RV):

Som nogle ordførere allerede har været inde på, er det en vigtig sag, og uanset at det måske kun er dagbladenes energispecialister, der lytter til debatten, skal vi nok gøre os klart, at det her har et meget bredt og et meget alment sigte, og vi skal også gøre os klart, at vi står over for nogle problemer, hvor vi gerne skulle drage lære af de erfaringer, vi har gjort tidligere – altså med andre ord ikke gentage, hvad der skete i 1962. Måske kan man også kigge på den embedsmandsopbakning, der er, og deraf udlede, at i hvert fald administrationen er klar over vigtigheden. Der er ikke ret mange folketingsmedlemmer til stede.

Målsætningen er jo at få klarlagt, hvad der er i Nordsoen, men ikke nødvendigvis at få al den energi, man finder, op på nuværende tidspunkt – og da i hvert fald ikke at få erstattet tidligere dansk virksomhed med udenlandsk, det vil altså sige uden dansk deltagelse. Det synes jeg nok er vigtigt at gøre sig klart, når vi i øvrigt skal diskutere det oplæg, ministeren er kommet med.

Jeg skal koncentrere mig ikke om tre ting som hr. Kalnæs, men blot om to, nemlig arealet, der udbydes, og så den statslige deltagelse, men i den forbindelse tillige komme ind på en række af de hovedproblemer, jeg i øvrigt synes vi har på hele feltet olie og naturgas.

Regeringen vil udbyde det hele, hvor den tidligere regering ville udvælge nogle blokke og så tildele dem. Jeg tror, det er en god idé, at man udbyder hele det tilbageleverede areal på én gang. Situationen er en anden, oliepriserne er anderledes, og hele udviklingen har nok vist, at vi må gøre noget for at gøre det mere tiltrækkende. Men det skal selvfølgelig ses i relation til, hvad administrationen kan klare, sådan som ministeren selv er inde på, men også til, hvad en statslig deltagelse kan klare. Det må ske under hensyn til, at vi i 1984 får 25 pct. tilbage igen og senere igen de sidste 25 pct. Desuden skal det ses i relation til den anden del af målsætningen, som

[Lone Dybkjær]

jeg nævnte, nemlig at det altså ikke drejer sig om at få det hele op på én gang.

Jeg skal vende tilbage til formen for den statslige deltagelse om et øjeblik, men allerede her sige, at jeg tror, det er nødvendigt, at vi definerer antallet af de blokke, vi vil ende med at udbyde. Det tror jeg er nødvendigt. Jeg er altså enig i, at vi udbyder det hele, men jeg tror ikke, vi skal have totalt løse ender på, hvor meget vi skal udbyde. Med andre ord: jeg mener, det er nødvendigt, at vi definerer, hvad administrationen kan klare, og hvad en statslig deltagelse kan gøre. Ellers tror jeg, vi står forhandlingsmæssigt svagt.

Formen for den statslige deltagelse mener jeg egentlig hænger sammen med en lang række andre spørgsmål, som vi mere eller mindre har til behandling, altså spørgsmål vedrørende det statslige og mere forretningsmæssige engagement i olie- og gassektoren. Jeg vil godt sige, at det radikale venstre finder, at vi har lovlig mange bolde i luften i øjeblikket, og at det er betænkeligt at have så mange bolde i luften på dette felt.

Det er naturligt nok spørgsmålet om eksplorationen, efterforskningen, som drøftes i dag. Her mener regeringen tilsyneladende, at der skal oprettes et nyt, selvstændigt, statsligt selskab, men jeg synes godt, man kunne spørge: hvad er der i vejen med det eksisterende selskab? Det er der nemlig ikke sagt noget særligt om. Jeg er helt klar over, og det har det radikale venstre også sagt tidligere, at det naturligvis er nødvendigt, at vi får mere styring på det statslige selskab – derfor har vi også lovforslag herom til behandling – men jeg er ikke overbevist om, at man ikke kan bygge videre på det eksisterende selskab, og jeg synes i øvrigt ikke, det er frygtelig perspektivrigt, at den borgerlige regering blot kommer og foreslår et nyt statsligt selskab.

Det næste spørgsmål drejer sig om udnyttelse af optionsolien. Det må også ses i tilknytning til spørgsmålet i dag om efterforskningen. Ganske vist har vi endnu ikke fået noget olie op, men det er dog det, vi står her for i håbet om at kunne få på et tidspunkt. Jeg mener egentlig ikke, vi har fundet nogen løsning på det spørgsmål. Jeg skal ikke afvise, at der var problemer med det forslag, som D.O.N.G. kom med, men jeg synes altså ikke, vi har fået et tilfredsstillende svar på spørgsmålet: hvordan udnytter vi så den køberetsolie, som vi har mulighed for? Det me-

ner jeg vi må drøfte. D.O.N.G. havde et udspil, men jeg synes altså, vi savner et andet svar fra energiministerens side end blot, at det er ikke godt nok, og det kan vi ikke acceptere. Vi må arbejde betydelig mere aktivt med, hvordan vi vil udnytte den køberetsolie. Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi får det klarlagt i forbindelse med, at vi drøfter netop disse koncessioner.

Vi har som bekendt – og det hænger sammen med olien og gassen på Nordsøen – et gasprojekt, og jeg må nok sige, at formanden for det energipolitiske udvalg, et medlem af ministerens parti, yder sine konstruktive bidrag til, at der uafsladelig bliver sat spørgsmålstegn ved det projekt. Det finder det radikale venstre meget beklageligt, og jeg kan ikke se, til glæde for hvem det er. Det er i hvert fald ikke for samfundet som helhed. Det er muligt, at det kan være det for nogle enkelte fjernvarmeforbrugere, for at sige det ret direkte. Jeg tror, vi har fået lavet en ret fortvivlet struktur på det område. Den tidligere energiminister var meget loyal over for den struktur, som en tidligere venstreenergiminister havde forhandlet sig frem til, og det kan jeg såmænd godt forstå at den tidligere energiminister var.

Vi prøvede at lave et forslag om at maksimere gasprisen i et forsøg på at forbedre salget, men det er altså ikke tilstrækkeligt. Jeg er bange for, at vi nu kommer til at tage den drøftelse op igen og sige: hvad kan vi gøre for at sikre dette projekt? For det står i fare, sådan som det går i øjeblikket, navnlig med de mange politiske angreb, der er på projektet. Jeg har ikke nogen færdig løsning på det, men jeg mener, at vi er nødt til også i denne runde at få det diskuteret igennem og så kigge på måske at få styrket salgssiden i forbindelse med naturgassen, hvis det virkelig er der, der er noget galt.

Endelig er der lovgivningen om D.O.N.G., som jeg ikke skal tvære yderligere i, men som naturligvis hænger sammen med hele den diskussion, vi fører i dag.

Det radikale venstre er ikke tilhænger af, at vi får nogle ustyrlige selskaber og stater i staten og offentlige selskaber, der vokser, uden at der er forretningsmæssig baggrund bag ved det, men vi har, som jeg også tidligere har sagt, alle dage været tilhængere af et stærkt offentligt engagement i energisektoren, ligesom vi har det i en lang række andre sek-

[Lone Dybkjær]

torer. Det er ikke bare, fordi det er offentligt, men det er, fordi det er den eneste måde, man kan tilgodese almenvællets interesser på. Det er altså ikke for statens skyld eller for medarbejdernes skyld, men udelukkende fordi det er den eneste måde, vi kan tilgodese samfundets interesser på.

Jeg mener, at tiden er kommet til, at regeringen må afklare med sig selv, hvad den vil på energiområdet. Da regeringspartierne var i opposition, meldte de sig stort set ud. Det er med nogle nuancer – der var steder, hvor regeringspartierne deltog. Men det er altså nødvendigt, at regeringen nu gør klart med sig selv, hvad den egentlig vil på dette energiområde.

Det radikale venstre er tilhænger af, at der kommer en helhedsløsning på de problemer, som jeg her nævnte, og vi er også tilhængere af, at der kommer en løsning med et bredt parlamentarisk flertal, og det er faktisk regeringen, der afgør, om det skal ske. Vi skal derfor opfordre energiministeren til at indlede forhandlinger om at få en helhedsløsning på de problemer, jeg her har nævnt, sådan at vi i løbet af en periode kan komme ud med nogle svar, og sådan, at vi kan sikre, at energipolitikken kan komme ind i et fornuftigt leje og ikke bliver ved med at slingre på den måde, som den faktisk fortsat gør, alene fordi der hele tiden hersker parlamentarisk usikkerhed på området.

Vores udgangspunkt er – for at repetere det – selvfølgelig en statslig deltagelse. Jeg vil godt høre ministerens begrundelse for, at det ikke skal være D.O.N.G. Vores udgangspunkt har hele tiden været, at det skal være D.O.N.G., men kan der findes nogle modifikationer, eller er der gode argumenter for, at det ikke skal være D.O.N.G., så vil vi naturligvis høre på dem. De har ikke været lagt frem endnu.

Det andet punkt må ses i sammenhæng med det første. Vi må selvfølgelig løse struktur- og lovgivningsproblemet vedrørende D.O.N.G. Vores udgangspunkt her er naturligvis fortsat vort eget forslag.

Det tredje er en forbedring af oplægget vedrørende naturgas, sådan at vi nu får sikret det naturgasprojekt. Jeg mener, som jeg sagde, ikke, at projektet kan bære at dalre videre.

Det fjerde er en afklaring på udnyttelsen af optionsolien.

Waldorff (VS):

Hr. Poul Nielson startede med at pege på formentlig den mest uheldige bemærkning, der er i denne redegørelse, nemlig at DUC har gjort alt, hvad de kunne, for at opfylde de energipolitiske mål – på trods af at regeringen samtidig har en voldgiftssag kørende mod DUC, som hænger sammen med, at de faktisk ikke gør det, som de skulle gøre efter statens mening. Det er pudsigt.

Jeg vil gerne fremhæve den, om jeg så må sige, rigtigste bemærkning i denne redegørelse. Den står sp. 5934, og den lyder:

»Der er ved udformningen af vilkårene lagt vægt på, at 1. udbudsrunde vil gøre det attraktivt for olieselskaberne at iværksætte efterforskning i Danmark.«

Det er faktisk rigtigt. Jeg mener oven i købet, at det ligesom har styret denne redegørelse. Det, der så er problemet, er, at nogle af os mener, at der i hvert tilfælde en gang imellem kan opstå interessemodsætninger imellem de store private olieselskaber og så det, som er samfundets interesse. Det er det, vi må diskutere i forhold til denne redegørelse. Regeringen siger, at man skal benytte sig af lejligheden her ved første koncessionsrunde til at sikre sig, at den øgede efterforskning og indvinding kommer det danske samfund og den danske økonomi til gode. Derfor siger man: så må vi have et dansk engagement på alle områder, og det betyder – og det er dér, det store problem ligger – ifølge denne redegørelse, at vi i så vidt omfang som muligt skal have privat deltagelse og så i et eller andet begrænset omfang og med mange forbehold også en slags statslig deltagelse. Det, der er problemet, er, at det hjælper jo ikke en kat, at man sætter danske selskaber ind i samme rolle, som hidtil de multinationale olieselskaber har haft. Om det har nogen værdi, afhænger fuldstændig af beskatningsregler og af andre krav, som man måtte stille til selskaberne, hvor det er ligegyldigt, om det er danske selskaber eller udenlandske selskaber. Vi kan være flintrende ligeglade med, om den, der står for en koncession, hedder Gulf eller hedder Ø.K. Det ændrer intet økonomisk i hele olieindvindingen.

Det, der er problemet, er: vil man stille de krav? Man siger trods alt i redegørelsen, at man vil stille krav om dansk deltagelse. Jeg mener, at måske kunne man finde en bedre

[Waldorff]

førm end den, som regeringen har lagt op til. Det kunne være, man kunne lave en slags auktion om, hvilke selskaber der i størst omfang ville give løfter om dansk arbejde, danske underleverandører, køb af rigge på danske værfter og sådan nogle ting, fremfor måske at sidde og forhandle det med den enkelte koncessionssøger. Men det er en mere teknisk diskussion. Der er i hvert fald en mulighed dér.

Det andet problem, man står med, når man skal vurdere, hvor meget det er værd f.eks. at have danske selskaber inde, er, om kulbrinteskatteloven faktisk er god nok, om den er i stand til at opfange de indtægter, som også danske selskaber vil have, og om der overhovedet ligger nogen forhindring for, at eksempelvis A.P. Møller, som jo kan gå ind i et nyt konsortium, eller Ø.K. eller hvem som helst fører en fortjeneste ved oliehandel i Danmark ud af landet. Den slags problemer er ens, hvad enten det er udenlandske eller danske selskaber.

Det, der er tilbage, er – og det tror jeg enhver må give mig ret i – at den eneste måde, vi effektivt kan sikre indtægterne til det danske samfund på, er gennem den statslige deltagelse. Det er simpelt hen det, det står og falder med. Og dér synes jeg faktisk at denne redegørelse dels forplumrer tingene, dels gør det meget vanskeligt at få en rimelig diskussion.

Jeg har forstået det sådan, at også regeringen mener, at der skal være dansk deltagelse i alle tilladelser, der bliver givet, men at det, diskussionen står om, er, om man skal være med fra starten, eller om man skal træde ind senere. Hvis det er forkert, vil jeg meget gerne have energiministeren til at forklare, hvad det så er, der er meningen. Det er godt nok. Det, der ikke er godt nok, er de antydninger, der ligger af, at man kan slå af på det udgangspunkt, der hedder 20 pct.s deltagelse. Vi er ret enige med det socialdemokratiske forslag, der siger, at det i de fleste tilfælde skal være 20 pct., men så kan man lave det dér fnidder fnadder med 10 pct., for at danske firmaer, der går ind, ikke skal blive belastet med for store efterforskningsudgifter på statens vegne og sådan noget. Det har vi ikke så meget imod. Men vi vil godt fastholde, at det er altså ikke mindre end 20 pct., der bør være reglen her.

Vi mener også, det er fantastisk vigtigt, at det statslige selskab er med fra starten, fordi det drejer sig om meget hurtigt og helst allerede inden 2. udbudsrunde at få opbygget de erfaringer i det statslige olieselskab, som skal til for senere måske at være ansøger på en koncession eller senere måske at være operatør, som er det næste, man skal lære i et dansk olieselskab. Det svarer fuldstændig til udviklingen i Norge. Jeg fatter ikke, hvad det er for en særlig visdom, som gør, at regeringen i Danmark vælger at ville gøre tingene anderledes, end de faktisk er blevet gjort i Norge.

Så kommer vi til: hvilket selskab skal det så være? Den borgerlige regering kan ikke lide D.O.N.G., den har været oppe at skændes med bestyrelsesformanden og sådan noget, så derfor må det i hvert fald ikke hedde D.O.N.G. Jeg synes, det minder om visse primitive folkeslag med det, der kaldes en animistisk religiøs opfattelse, som bygger på, at hvis man undlader at nævne den onde ånd ved navn, så kan man håbe ikke at komme i karambolage med vedkommende. Sagen er, at hvis der overhovedet noget sted findes en viden og rimelig ekspertise, som kunne sætte staten i stand til at gå ind i koncessioner på det danske sokkelområde, så findes det i D.O.N.G. Der findes formentlig også temmelig megen ekspertise i energiministeriet efterhånden. Hvis man i det væsentlige alligevel skal trække på de mennesker, som er ansat i D.O.N.G., så er det ret naturligt, vil jeg sige, at benytte netop det selskab, som man på andre områder anerkender har en betydelig ekspertise, og som oven i købet har forberedt sig på det her.

Det kan være, energiministeren ikke kan lide bestyrelsesformanden, men så står det faktisk i hans magt at finde en anden. I det hele taget står det i energiministerens magt at styre det statslige olieselskab sådan, at han får det ud af det, som han vil have ud af det. Der er altså overhovedet ingen argumenter for ikke at slå fast, at det hedder D.O.N.G., og jeg tror, at regeringen – eller i hvert fald energiministeren eller i hvert fald alle andre end de konservative i regeringen – ved, at selvfølgelig bliver det D.O.N.G. Derfor vil jeg støtte det radikale krav om, at hvis vi skal have det til at være noget andet, så må vi have nogle argumenter for det, og de skal være, tror jeg nok, ret præcise.

[Waldorff]

Ligesom andre mener jeg, at det er en dårlig idé at udbyde hele sokkelområdet. Det dér med, at man skal lade olieselskaberne udpege de områder, som kan være af interesse, fremfor at lade staten gøre det, er noget pjat, for alle ved, hvad det er for områder, olieselskaberne er interesseret i i dag. Det, der er perspektiv i – og så vidt jeg husker, er det også nævnt i redegørelsen – er, at efter som man ved, hvad det er for nogle områder, der er interesse for, og man oven i købet også har en fornemmelse af, hvilke områder det kan være svært at få en interesse for, så kan man kombinere tilladelser på områder af de to forskellige kategorier. Derved sikrer man rent faktisk en efterforskning også i nogle områder, som der ikke er så stor interesse for. Også på dette område vil vi støtte det socialdemokratiske forslag, men det er muligt, man kan gøre noget, der er næsten lige så godt, ved at følge fru Lone Dybkjærs forslag om i stedet måske at diskutere, hvor mange tilladelser man vil meddele i sidste ende. Hvor mange blokke vil man have ud? Det kan godt være, at den idé er lige så fin som den anden. Det er ret vigtigt, og det er det også af langsigtede forsyningsmæssige grunde. Som situationen er i øjeblikket, vil det blive dårlige tilladelser, for staten dårlige tilladelser, man kommer til at give, hvis man skal af væsentlig større områder end i det omfang, der er anslået i det socialdemokratiske beslutningsforslag.

Jeg vil godt komme ind på nogle ting i modeltilladelsen. Jeg går ud fra, den er offentligt tilgængelig, og at man godt må beskæftige sig med den. Der er ikke rigtig nogen, der har nævnt så meget om det, men jeg vil nævne som et eksempel på, at man virkelig er interesseret i at gøre olieselskaberne glade for det her, produktionsafgiften, en 2 pct.s produktionsafgift for en produktion på et kvartal på 72.500 m³. Det betyder, at Danfaltet ikke som i dag skal betale 8 pct. i royalty, men skal betale 2 pct. i royalty plus 8 pct. af en lille sjat, der går ud over det dér. Jeg ville godt høre nogle argumenter, f. eks. regnskabsmæssige, gående på, at det ikke skulle være en god forretning at udvinde Danfaltet, som det er i dag. Og hvad er det for en beskatningspolitik, man nu vil forfølge? Det er korrekt – og der kan være fornuft i – at have differentierede royalties, alt efter hvor store produktionsmængderne er, men

det kan ikke være korrekt, at man nu går ind med de nye koncessioner og underbyder den koncession, som allerede eksisterer, og som A. P. Møller har. Det formål, som skulle tilgodeses, nemlig at gøre de mindre felter attraktive, er allerede tilgodeset én gang med kulbrinteskatteloven. Her mener jeg virkelig, at der er brug for nogle flere argumenter.

Steffensen (KrF):

Kristeligt folkeparti ønsker fortsat, at vi arbejder henimod en flerstrengt energipolitik. Vi er derfor også meget tilfredse med energiministerens redegørelse her, som er baggrunden for debatten. Det er efter vores opfattelse både et godt og forståeligt dokument. Det er det også for de firmaer, der skal gå ind i oliejakten eventuelt. Man kan sige, at man efter at have sat sig ind i denne redegørelse ved, hvad man går ind til, og det er naturligvis vigtigt for et engagement.

Efter vor opfattelse bør Danmark gå varsomt til værks på dette område. Vi finder ikke principielt, at det er rimeligt med en større energiudvinding end det, der svarer til et dansk behov. Efter vor opfattelse må det ikke være således, at det er landets økonomiske situation, der skal reddes ved en eventuel energiexport. Det må være ved nationens evne til at overleve på lige fod med andre. Det betyder naturligvis ikke, at vi ikke skal tage den kilde med ind, som vi nu engang har, hvis vi bare administrerer den fornuftigt og rigtigt.

Vi er tilfredse med, at energiministeren nævner, at det offentlige engagement må være på ca. 20 pct., og med, at man efter et eventuelt fund særskilt må tage stilling til, om det offentlige skal deltage i en eventuel feltudbygning, og i givet fald i hvilken størrelsesorden det skal være. Vi mener ikke, der er megen realisme i at tale om, at private virksomheder skal gå ind i dette foretagende, hvis ikke det er således, at det offentlige også er villig til at engagere sig i en eller anden størrelsesorden. Der er efter vores opfattelse ikke ret mange danske virksomheder, som er i stand til at magte en så stor opgave. Skal danske virksomheder derfor have en chance – og det er regeringens mål, det står der også i redegørelsen, og det er vi meget enige i – så er det nødvendigt med et statsligt engagement.

[Steffensen]

Vi finder det også rimeligt og rigtigt, at danske tjenesteydelser og udviklings- og forskningsaktiviteter – og i øvrigt også uddannelsesmuligheder – udnyttes fuldt ud, sådan som ministeren nævner det. Det bør være sådan, at vi i så stor udstrækning som overhovedet muligt her engagerer danske kræfter.

Kristeligt folkeparti finder det endvidere vigtigt, at der kan skabes en bred politisk enighed om Danmarks energipolitiske struktur. Til denne debat finder vi energiministerens redegørelse værdifuld. Om det så skal ske ved etablering af et nyt statsligt selskab, som ministeren nævner, eller det skal være på anden vis som nævnt af mange andre ordførere, er blot et af de mange spørgsmål og problemer, der må afklares under udvalgsarbejdet. Vi finder det også vigtigt, at danske kræfter har mulighed for ved hjælp af statens engagement at tage fat side om side med andre her ved første udbudsrunde.

Vi mener altså, at det resultat, vi skal nå frem til til sidst, nødvendigvis må hvile på en bred politisk enighed. Vi tror, det kan opnås, og vi mener, at dette udgangspunkt er udmærket.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg vil gerne takke for de bemærkninger, som partiernes ordførere har haft til min redegørelse. Jeg finder, at det egentlig har været en alt i alt positiv debat, der har givet mange gode synspunkter, som bør kunne føre frem til en afklaring af disse væsentlige ting.

Jeg er ikke uenig i de bemærkninger, som er gået på, at vi er ved en afgørende situation, hvor nogle forhold fastlægges om ikke for al fremtid – der kommer jo runder efter denne – men så alligevel afgørende.

Jeg vil i det følgende koncentrere mig om to hovedspørgsmål, som er gået igennem debatten, nemlig arealspørgsmålet og spørgsmålet om, hvordan vi sikrer en passende dansk deltagelse i virksomheden. Jeg forudsætter i øvrigt, at den nærmere behandling af en lang række af enkelthederne i redegørelsen vil ske i folketingets energipolitiske udvalg også på grundlag af den mere omfattende redegørelse, som jeg har sendt til udvalget, og jeg er selvsagt parat til at bidrage

med de oplysninger og de vurderinger, som man måtte ønske undervejs i arbejdet.

Hovedformålet med første udbudsrunde er som bekendt at fremme efterforskning og indvinding af olie og naturgas i Danmarks undergrund. Det er derfor helt afgørende, at alle de dele af det danske område, der kan tænkes at rumme olie og gas, bliver efterforsket. I de forløbne halvandet år har praktisk taget hele området været genstand for omfattende seismiske forundersøgelser, sådan at olieselskaberne har fået et langt bedre udgangspunkt for vurderingen af, hvor man skal sætte ind med ny efterforskning, end man tidligere har haft.

Både de seismiske selskaber og olieselskaberne har investeret meget betydelige midler i dette forberedende arbejde, og man ville fraskrive sig muligheden for at få efterforskningen fremmet, hvis man ikke gav olieselskaberne mulighed for at byde på arealer, som de fandt værd at efterforske. Det kan derfor efter regeringens opfattelse ikke være rigtigt at begrænse udbuddet af arealer meget betydeligt, som det f. eks. er foreslået i det socialdemokratiske beslutningsforslag, vi skal drøfte om lidt.

Man må også huske, at de arealer, vi nu har til rådighed, har været koncessionsbelagt i en årrække, og i de udbudsrunder, som vi senere skal have, indgår jo arealer, der afgives pr. 1. januar 1984 og 1. januar 1986. Hvis vi ikke får efterforskningen i gang for de arealer, der nu er til rådighed, løber vi risikoen for, at olieselskaberne i senere runder vil koncentrere sig om de arealer, der tilbageleveres i 1984 og 1986.

Det kan efter regeringens bedste opfattelse ikke være hensigtsmæssigt på et tidspunkt, hvor staten ikke selv har en nøjagtig viden om forholdene overalt i den danske undergrund, at man fraskriver sig muligheden for at få olieselskabernes vurderinger og tolkninger af de mange data, som for nylig er tilvejebragt, gjort nyttige. I det spørgsmål hviler regeringens oplæg på alle sagkyndige råd, som vi har modtaget i dette spørgsmål. Jeg kan da også konstatere, at det af debatten fremgik, at der syntes at være flertal for regeringens synspunkt på dette punkt.

Jeg vil gerne gentage det, der siges i redegørelsen, nemlig at regeringen selvfølgelig ikke mener, at der kan eller bør udstedes tilladelser til alle de arealer, der nu er ledige,

[Energiministeren]

uden hensyn til de vilkår, der kan opnås. Tværtimod må det slås fast, at behovet for en grundig og bred efterforskning af det danske område skal forenes med behovet for, at de udstedte tilladelser gives på vilkår, der er tilfredsstillende for staten også på længere sigt.

Endelig må vi være opmærksom på, at vi ikke udsteder flere tilladelser, end myndighederne magter at forvalte. På det grundlag mener jeg, at det ville være uheldigt at fastlåse antallet af tilladelser på forhånd, men vi kan selvsagt drøfte dette spørgsmål videre og lade synspunkterne brydes mod hinanden.

Jeg vil herefter vende mig til spørgsmålet om den danske deltagelse i virksomheden. Den lægger regeringen stor vægt på, og vi anser det for overmåde ønskeligt, at de danske selskaber, der evner at deltage i virksomheden, kommer med allerede i første runde. Men vi skal ikke tro, at det drejer sig om mange selskaber, og derfor har regeringen fundet, at den danske deltagelse må sikres ved, at man også fra offentlige side deltager i virksomheden. Denne deltagelse kan ske fra starten eller på et senere tidspunkt, helt afhængigt af det offentliges mulighed for at udøve sin deltagelse.

Det er derfor min opfattelse, at vi må starte realistisk og deltage aktivt på båret basis i et mindre antal tilladelser, sådan som staten for øjeblikket har kapacitet til. Men i alle tilladelser vil staten til sin tid, når der er gjort et fund, eller når indvinding skal iværksættes, have mulighed for at gå med som betalende partner. Det betyder, at staten i alle blokke vil kunne opnå den merfortjeneste ud over skatter, som ligger i, at man bliver deltager i indvindingen, og herved finder regeringen at det forretningsmæssige hovedsigte er tilgodeset.

Jeg vil gerne understrege, at staten efter det foreslåede oplæg ikke er forpligtet til at deltage som betalende partner i en kommende feltudbygning; det er en afgørelse, der først skal træffes, når det måtte blive aktuelt.

I debatten har spørgsmålet om, hvilket selskab der skal levere den offentlige deltagelse, været stærkt fremme. Jeg vil gerne gøre det meget klart, at regeringen ikke har aktuelle planer om, at den offentlige deltagelse skal udøves gennem flere konkurrerende statslige selskaber; det har været fremme, men det er som sagt ikke aktuelle planer. Det

er forholdene ganske enkelt ikke til, men dermed være selvfølgelig ikke sagt, at det ikke, som det er tilfældet i andre lande, kan være fornuftigt på lang sigt, nemlig hvis olie- og gasvirksomheden får et omfang, der kan gøre det naturligt at gå ind på en sådan tanke, og vi kan jo næsten kun håbe på, at en sådan tankegang kan være aktuell en dag.

Når regeringen derfor forestiller sig, at der skal stiftes et særligt selskab til udøvelse af den offentlige deltagelse, skyldes det meget enkelt, at vi ikke ønsker økonomien i et olieefterforsknings-selskab blandet sammen med de økonomiske forhold for naturgasprojektet. Der har været gjort forskellige bemærkninger om naturgasprojektet, og jeg kan godt se den alvor, som ligger i disse bemærkninger. Jeg synes også, det giver os en ekstra opfordring til, at vi søger at holde tingene økonomisk adskilt.

Hvis den offentlige deltagelse blev udøvet af et datterselskab af D.O.N.G., ville muligheden for at hjemtage udbytte fra olieselskabet være afhængig af de økonomiske forhold i D.O.N.G.-koncernen i øvrigt. Vi har drøftet det spørgsmål i anden sammenhæng, nemlig i forbindelse med det særlige rørselskab og indtægterne derfra. Vi ville være i en parallel situation.

Det er under ingen omstændigheder acceptabelt, hvis et overskudsgivende olieselskab ikke kan udlodde udbyttet til statskassen, men alene til moderselskabet Dansk Olie & Naturgas A/S; hvor et underskud på gasprojektet, som vi må forvente i en årrække, ville forhindre, at staten kunne disponere sit overskud fra en eventuel olieindvinding.

Lad mig også gøre det klart, at regeringen er ganske enig i, at den viden og erfaring, som er opsamlet i D.O.N.G.s efterforskningsafdeling, naturligvis skal nyttiggøres; der findes flere måder, dette kan opnås på, og jeg vil her gerne bekræfte, at den kapacitet, som D.O.N.G. besidder på området, selvfølgelig skal inddrages, sådan at der ikke bliver tale om at opbygge en parallel efterforskningsorganisation; det ville være dårlig anvendelse af ressourcer.

De nærmere overvejelser om, hvordan D.O.N.G.s efterforskningsafdeling kan inddrages i arbejdet, er ikke færdige, men de vil til sin tid fremgå af et aktstykke, som skal forelægges finansudvalget, før der kan blive

[Energiministeren]

tale om anvendelse af statslige midler ud over dem, der allerede er anvendt.

Jeg håber med disse bemærkninger at have kommenteret to af de hovedspørgsmål, som debatten her i dag har draget frem, og jeg fortsætter gerne drøftelsen af disse ting i debatten og under udvalgsarbejdet.

Målet må vel være, at vi snarest får konstateret, at der er parlamentarisk dækning for at afholde første udbudsrunde, sådan at selskaberne snarest kan komme i gang. Jeg tror, at det bidrag til genopretning af Danmarks økonomi, som kan gives derigennem, ikke bør undervurderes, og med det foreliggende oplæg mener vi fra regeringens side at have skitseret en politik, som kan fremme efterforskningen og indvindingen af olie og gas i dansk undergrund på en måde, som mest muligt vil være til gavn for det danske samfund.

Til de enkelte ordførere har jeg nogle bemærkninger om de øvrige spørgsmål, som er rejst. Hr. Poul Nielson var inde på nogle spørgsmål om, hvordan redegørelsens bemærkninger om DUCs efterforskningsaktivitet skulle opfattes. Jeg er ked af, at hr. Poul Nielson med sine bemærkninger sår tvivl om dette spørgsmål og antyder, at der fra regeringens side skulle være en manglende interesse for, at samfundets interesser kunne blive tilgodeset.

Jeg vil gerne gøre det helt klart, at det, jeg siger i redegørelsen om de nuværende bevillingshaveres efterforskningsindsats, er en generel beskrivelse af situationen, som den ser ud i øjeblikket. Jeg konstaterer således, at bevillingshaverne i øjeblikket beskæftiger det største antal boreplatforme nogen sinde med efterforskning på dansk område, og at den øgede totale efterforskningsindsats bidrager til opfyldelse af hovedsigtet, som lå til grund for indgåelse af 1981-aftalen med bevillingshaverne.

Min konstatering af niveauet for den samlede nuværende efterforskningsindsats kan på ingen måde udlægges som et indslag i den igangværende voldgiftssag. Voldgiftssagen vedrører fastlæggelsen af et 6-årigt efterforskningsprogram omfattende perioden 1982-87 for et afgrænset område, nemlig det såkaldte sammenhængende område i sydvest, og dermed et enkelt element i 1981-aftalen.

Min generelle beskrivelse af efterforskningsindsatsen set i lyset af aktiviteten i åre-

ne forud siger således intet om den opfattede, jeg har med hensyn til aktiviteten i et konkret afgrænset område. Det siger endvidere sig selv, at jeg ikke vil eller kan blande mig i en løbende voldgiftssag. Jeg håber, disse bemærkninger vil tilfredsstille hr. Poul Nielson og berolige ham på dette punkt.

Hr. Poul Nielson var inde på det spørgsmål, at der jo allerede i finanslovsforslaget for 1983, sådan som det blev vedtaget, findes en post, som vedrører køb af aktier i D.O.N.G., og hr. Poul Nielson konstaterer rigtigt, at der ikke dermed er sket nogen retligt forpligtende vedtagelse. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der ikke med den linje i finansloven er taget stilling til, hvordan en eventuel bevilling til et statsligt selskab til at videreføre nogle aktiviteter, som allerede tidligere har udløst bevillinger i finansudvalget, skal forekomme, og det erkender hr. Poul Nielson også. Det vil fremgå af det konkrete aktstykke, som jeg nævnedes, hvordan vilkårene og omstændighederne for en sådan virksomhed vil være.

Fru Annelise Gotfredsen var inde på spørgsmålet om de lidt ændrede økonomiske konjunkturer, som på det seneste er kommet frem i forbindelse med det begyndende prisfald på olie. Fru Annelise Gotfredsen nævnte også, at prisen på Nordsøolie netop i dag officielt er blevet sænket gennem en meddelelse fra England.

Det er naturligvis rigtigt, at det bagvedliggende økonomiske klima for en sådan efterforskningsrunde dermed selvsagt ikke er helt det samme, som hvis der havde været opadgående priser og måske oven i købet en situation med mangel på olie.

Men jeg vil gerne understrege, at jeg tror, at ganske mange af de selskaber, som har interesseret sig for efterforskning i det danske område, har gjort det som led i en langsigtet planlægning og har afsat deres ressourcer til formålet, og at disse beslutninger ikke er stærkt påvirkelige af, hvordan olieprisen bevæger sig i det korte perspektiv.

Jeg kan også give den oplysning til fru Annelise Gotfredsen, at de fleste af de investeringer, som findes i Nordsøen i dag, er besluttet ved væsentlig lavere oliepriser end dem, som vi kender i dag. Der kan selvfølgelig være enkelte marginale investeringer, som i dagens situation måske kan underkastes en ny vurdering, men de allerfleste af de inve-

[Energiministeren]

steringer, som er gjort, er besluttet ved et væsentlig lavere olieprisniveau end det, vi kender i dag. Det siger selvsagt noget om, at der også med en lavere oliepris – muligvis også lavere end den, vi har noteret i dag – stadig vil være ganske mange muligheder for at gøre fund, som det vil være lønnende at sætte under indvinding. Fru Annelise Gotfredsen var inde på dobbeltbeskatningsproblemet og efterlyste aftalen med USA. Jeg kan oplyse om det, at jeg har gode forhåbninger om, at dobbeltbeskatningsproblemet over for USA kan være løst på et sådant tidspunkt, at det ikke vil være nogen forhindring i forbindelse med første udbudsrunde, men det er en ganske ny udvikling, og det er en meget væsentlig oplysning af hensyn til, at vi kan forvente et godt resultat af runden.

Hr. Arne Christiansen var inde på satsen for offentlig medvirken respektive den 10 pct.s sats, som er nævnt i det socialdemokratiske forslag. Om det vil jeg gerne sige – jeg kommer tilbage til det i forbindelse med behandlingen af det følgende forslag – at jeg tror, det er uheldigt at binde sig til en sådan bestemt andel, og at det kan give en uønsket binding i forhold til den licitation, som vi jo reelt skal ud i.

Hr. Kalnæs var inde på spørgsmålet om antallet af koncessioner. Jeg har til dels besvaret spørgsmålet, men jeg tror, det også her er rigtigt at slå fast, at hvis man fastlåser antallet på nuværende tidspunkt, skaffer man sig selv nogle bindinger, som formentlig ingen af os ønsker. Men lad os drøfte det videre, for jeg tror, det er en dialog værd.

I øvrigt må jeg give hr. Kalnæs ret, når han konstaterer, at der er en principiel forskel på hans og regeringens opfattelse af dette spørgsmål. Jeg tror, hr. Kalnæs ville blive foruroilig, hvis han en dag virkelig var enig med regeringen på alle punkter. Så hr. Kalnæs har al grund til at være rolig.

Hvis det var sådan, at det drejede sig om et selskab, som kunne få en størrelse som det nuværende Statoil i Norge, siger hr. Kalnæs, så kunne man diskutere, om man skulle dele det op. Men jeg vil gentage, at det, som er problemet her, ikke er størrelsen. Det, der er problemet, er de forskellige aktiviteter og spørgsmålet om at kunne opdele det økonomiske ansvar for de enkelte aktiviteter, altså eksempelvis gasprojektet i forhold til olieaktiviteten.

Hr. Maisted var inde på, at man helt kunne holde staten uden for dette, for man kunne få sine indtægter desuagtet. Det er fremgået af, hvad jeg tidligere har sagt, at man ikke mindst ved meget store felter kun kan få sin rimelige andel ved en deltagelse, men det vil man kunne få belyst i forbindelse med det kommende udvalgsarbejde. Jeg mener egentlig også, at det fremgår af det materiale, som allerede er tilgået, at et meget væsentligt motiv for en statslig deltagelse er at opnå den rigtige andel for staten af de naturressourcer, vi taler om her.

Fru Lone Dybkjær gav tilslutning til tanken om, at man ikke begrænser det areal, som udbydes, og jeg har allerede begrundet, hvorfor jeg mener, at denne tankegang er rigtig.

Jeg har egentlig også været langt inde i en drøftelse af, at årsagen til, at man foreslår et særligt selskab, ikke er nogen kritik i forhold til det D.O.N.G., som vi kender i dag, men principielle overvejelser med hensyn til, hvordan relationerne mellem regering, folketing og selskaber kan være de rigtige. Det mener jeg er meget centralt for også de spørgsmål, som fru Lone Dybkjær rejste.

Jeg vil også senere vende tilbage til spørgsmålet om, hvordan vi udnytter køberetten og gør opmærksom på de særlige bestemmelser, som findes i forbindelse med køberet og købepligt for deltagere i konsortierne. Det har naturligt noget at gøre med den drøftelse, som fru Lone Dybkjær her er interesseret i.

Regeringen er på samme måde interesseret i, at vi får den bredest mulige løsning, og at de forskellige bestanddele af energipolitikken, som er lagt frem i den seneste tid, kan komme til at virke som et hele. Vi er ikke interesseret i stykkevisse løsninger og ser meget gerne, at disse ting løses i fællesskab. Der er intet forskelligt syn her.

Jeg skal på dette grundlag igen sige tak for en, synes jeg, saglig og god drøftelse, som kan være udgangspunkt for, at der kan nås en forståelse i disse vigtige spørgsmål.

Poul Nielson (S):

Det er rigtigt, at finanslovens indhold jo ikke umiddelbart er retligt forpligtende, men jeg synes også, det er en lille smule trist, når vi få måneder efter, at vi stemte om det med

[Poul Nielson]

en ganske bestemt formulering – der stod ikke en anden formulering – skal ind i en diskussion om, hvad der nu er retligt forpligtende, når det drejer sig om at forstå hinanden. Det er ikke noget godt tegn. Vi stemte selvfølgelig for finansloven, bl.a. fordi der i den stod, at man ville erhverve for 50 mill. kr. værdipapirer i D.O.N.G. med henblik på dette her. Når man så bagefter siger: det er ikke retligt forpligtende, vi kan altid lave noget andet, hvis der er flertal for det, hvorfor skulle vi så ulejlige folkettinget med alle de afstemninger om ændringsforslagene til finanslovsforslaget? Jeg synes ikke, det er en god måde at løse problemerne på. Det er ren politik, og det er, som det har været udtrykt her, fordi nogle af regeringspartierne – i hvert fald et af regeringspartierne – har en meget handlingssvækkende allergi over for D.O.N.G. som sådan. Det er det, det drejer sig om.

Så til energiministerens svar på mine spørgsmål om disse umotiverede formuleringer om bevillingshavernes aktivitetsniveau. Jeg synes virkelig, det er skuffende, at ministeren taler om, at det er det største antal borerigge, vi har i gang med hensyn til efterforskning. Der er kun to i gang med hensyn til efterforskning, og det har der været i mange år, bortset fra nogle år, hvor der næsten ingenting skete. Herregud, på så stort et område, hvor der oven i købet er nogle arbejdsprogrammer, der burde forpligte dem til noget bestemt på de ni sammenhængende blokke, er to borerigge i gang med efterforskning virkelig ikke så fantastisk.

Så er der to i gang med produktionsboringer på Thyra; det skulle der sandelig også gerne være med den tid, der er tilbage. Så er der én borerig i gang med at forbedre produktionen på Dan; det er også glimrende, men ud over det burde der også være nogle i gang på Anne, Igor, Midt-Rosa og Bo.

Det er denne lidt udflydende holdning til forpligtelserne, til varetagelsen af disse interesser, der bekymrer mig. Det er da klart, at det er en generel udtalelse, ministeren er kommet med her, men når man har en voldgiftssag i gang, synes jeg, det er at åbne for en helt, helt unødvendig tvivl, at ministeren udtrykker sig sådan.

Jeg skal ikke afkræve ministeren klarere svar nu end det, der kom; det må være nok

for nærværende, og så må vi håbe, at der ikke er sket nogen skade.

I anledning af ministerens udtalelser om, at der ikke er aktuelle planer om flere offentlige selskaber, må jeg sige: jo, det er der, for de, der følger med, ved, at der også er planer om et andet statsligt selskab til varetagelsen af den offentlige deltagelse på Jameson Land i Grønland; der er altså foreløbig to. Men i det hele taget, hvorfor man skal gå uden om D.O.N.G., hvor tingene er ved at blive bygget op, forstår jeg ikke, heller ikke ministerens udtalelser om sammenblanding af den ene og den anden form for aktivitet. Når olieselskaberne ude i den store, vide verden og også i Danmark har fundet ud af, at det er forretningsmæssigt hensigtsmæssigt at integrere virksomheden, er der selvfølgelig en grund til det. Hvorfor skulle vi give os handicap i den sammenhæng? Vi har også i ministerens redegørelse fået forklaret, hvorfor vi egentlig ikke burde, idet der jo dér klart er skrevet noget om, at olieselskaberne skal have en slags kompensationsmulighed for at kunne få råderet over en del af den olie, staten som deltager ellers har særlig råderet over, fordi deres interesser på det danske marked, om de er raffinaderiselskaber eller ikke osv., tilsiger, at man skal have særlig råderet over lidt ekstra olie dér. Når der er fordele for dem ved at have en integreret organisation, der kan tingene fra den ene ende til den anden, hvorfor er det samme så ikke tilfældet for statens vedkommende? Svaret er selvfølgelig, at det er det også, og det er kun på grund af den dér rent politiske kvababbelse i det konservative folkeparti, at vi er nødt til at diskutere dette på en overordentlig kejtet måde sammenlignet med, hvordan det gribes an i alle andre lande. Det er det, der er sagen.

Fru Annelise Gottfredsen, hr. Steffensen og andre har været inde på, at vi bør gå varsomt til værks her i første runde osv. Ja vel, men hvorfor vil man så udbyde det hele? Det er da lige netop styringsmåden, der umuliggør det.

Ministeren har også været inde på, at der er flertal for den procedure, der er tale om. Ja, det er da kun under forudsætning af, at der er den modifikation i det, at der fra begyndelsen angives et maksimum for, hvor meget vi vil lade første runde omfatte. Om man udbyder på den ene eller den anden

[Poul Nielson]

måde, er én sag, men det afgørende spørgsmål er, hvor meget man faktisk tildeler. Der er jeg ikke sikker på, at ministeren har flertal for en åben ende i måden at gøre det på.

Fru Annelise Gottfredsen taler hele tiden om, at vi ikke skal sætte os for milliardinvesteringer osv. Ja men det gør vi jo heller ikke. Der følges den fremgangsmåde, socialdemokratiet også har talt om hele tiden, nemlig at man skal bæres i efterforskningsfasen og så betale, når vi er sikre på, at der ikke er nogen risiko, nemlig når der er gjort kommercielle fund. Det er meget fornuftigt.

Kalnæs (SF):

Jeg vil gerne tage noget af det samme op, som hr. Poul Nielson var inde på til sidst, og på en hel del punkter må jeg erklære mig enig med ham.

Det første spørgsmål fik jeg ikke noget svar på fra energiministerens side, nemlig hvilket antal blokke og antal tilladelser man forestiller sig det kan ende med. Energiministeren siger, at man ikke vil binde sig nu, for det vil ikke være klogt, men energiministeren må også kunne forstå, at man ikke kan få grønt lys fra os til denne udbudsform, når det fuldstændig svømmer. Vi har ingen idé om, hvor det ender, og vi må dog i det mindste kunne få en antydning af, hvad man forestiller sig, uden at det skal være bindende på et eller andet bestemt tal. Vi må have at vide, hvilket niveau man forestiller sig.

Vi kan selvfølgelig komme tilbage til det i udvalget, hvis ministeren ikke vil give et bud på det nu, men før ministeren kan regne med tilslutning fra vores side, må vi i hvert fald have en forestilling om det.

Den anden ting er spørgsmålet om Dansk Olie & Naturgas A/S' deltagelse som offentligt selskab i koncessionerne. Der blev her givet som argument for, at man skulle danne et nyt selskab, at man måtte have adskilt det økonomiske ansvar. Jeg synes nok, som hr. Poul Nielson fremhævede, at man med alle de selskaber, som Dansk Olie & Naturgas A/S skal samarbejde med i efterforskningen, har at gøre med store, stærke selskaber, som dækker et bredt område. Tilsvarende har vi inden for den koncern, der hedder Dansk Olie & Naturgas A/S, en række aktiviteter, som har forbindelse med olie, med gas, med efterforskning og transport og med salg og

handel, og som det må være rimeligt at holde sammen. Hvis vi skiller det ad, bliver de svækket, og det bliver dyrere og dårligere. Så jeg kan kun drage den konklusion, at hvis man partout vil have splittet Dansk Olie & Naturgas A/S op i noget, der har med naturgas at gøre, og noget, der har med efterforskning at gøre, er det simpelt hen for at svække den offentlige aktivitet. Det er det, det drejer sig om. Det er så regeringens holdning, og det er altså den eneste forklaring, jeg kan finde.

Det nævnes, at man kan have indtægter i det ene datterselskab. Det kan være rimeligt at skille et efterforskningsselskab ud som et datterselskab inden for koncernen, men hvis indtægter derfra kan dække et underskud i et andet selskab, altså hvis situationen virkelig var den, at man havde store pengestrømme fra det ene til det andet, kan det godt være, at man skulle gå ind og se på det. Men det ligger langt ude i fremtiden, og derfor vil det at skille det ud i dag virkelig være at lave bureaukrati og at svække de muligheder, det offentlige har for at være bare en lille smule med. Jeg finder altså ikke, at der er noget som helst hold i argumenterne fra regeringens side, medmindre målet er, at man virkelig vil gøre det offentlige engagement så svagt som muligt.

Maisted (FP):

Argumenterne bliver jo ikke bedre af, at man gentager dem, som energiministeren gør, når han skal prøve på at forsvare statslige selskaber med, at samfundet kun opnår sin rimelige andel, hvis man har et statsligt selskab. For at sige det hårdt og brutalt, så er det det værste sludder.

Vi har undergrundsloven, vi har en kulbrinteskattelov, vi har alle muligheder for at sætte betingelser for, hvor meget den danske statskasse kan opnå i overskud af den forretning. Ikke ét eneste sted fremføres der et argument for, at det er nødvendigt at have et statsligt selskab for at indvinde kulbrinte, at det skulle give en økonomisk fordel for den danske stat. Tværtimod ville der, som jeg fremhævede, være en enorm risiko ved at gøre det for fremtiden, hvis vi får billigere energi på verdensmarkedet.

Det eneste af ministerens argumenter, som man måske kunne diskutere, var, at vi ikke

[Maisted]

havde et tilstrækkeligt antal private virksomheder i Danmark af en vis størrelse, der kunne deltage. Men selv det argument er ikke holdbart, fordi enhver, der skal deltage i indvindingen, ville oprette et dansk selskab, og man laver også en kontrakt med dem, hvor man endog vil prøve på at lave beskæftigelsesmæssig politik ved at sige, at de skal købe danske varer for enhver pris og beskæftige så og så mange mennesker, hvis man kan komme af sted med det. Det er i og for sig i forvejen et meget betænkeligt synspunkt.

Vi har instrumenterne til at få det over-skud, vi ønsker, det er kun et spørgsmål om at føre nogle forhandlinger med virksomhederne og se, hvor langt man kan komme ad den vej, og så har vi ingen risiko, hvis vi ikke har statslige selskaber indblandet. Det er et stykke ideologisk politik, når man ønsker en statsstyring af et bestemt erhverv, og det vil selvfølgelig kunne udvides til at gælde andre erhverv med nøjagtig de samme argumenter.

Jeg mener, det er for dårligt, at ministeren blot siger, at man vil have sin rimelige andel, uden overhovedet at kunne argumentere for det.

Lone Dybkjær (RV):

Energiministeren siger, at han finder det uheldigt at begrænse antallet, men selvsagt – tror jeg, ministeren sagde – ville drøfte det videre i udvalget. Det synes jeg vi kan lade være med i dag for ikke at komme for langt ind i detaljer her.

Så er der spørgsmålet om merfortjenesten. Det, der kaldte mig herop, var egentlig noget andet, nemlig at energiministeren siger, at staten opnår en merfortjeneste ved, at staten går ind i det. Jeg mener også, vi skal slå meget klart på den teknologioverførsel, som man opnår ved, at staten går ind i det.

Så vil jeg sige til hr. Maisted, at jeg ikke fatter, at hr. Maisted ikke kan forstå, at staten får en merfortjeneste, hvis staten går ind i det, hvis der i øvrigt er noget at få en merfortjeneste af. Det er da klart, at staten kan løbe en risiko, men den er nu temmelig behersket, fordi man først betaler noget, i det øjeblik der er konstateret en produktion. Jeg kan ikke forstå, at hr. Maisted ikke kan se, at hvis der til syvende og sidst ender med at være 8 pct. fortjeneste, giver det dog mere til

staten, hvis staten er inde med halvdelen, idet man kan lægge de 4 pct. oven i, hvad man i øvrigt har fået ad den skattemæssige vej, og så er der 4 pct. til selskabet. Når der er tale om, at vi går ind i det på det tidspunkt, hvor der er rent overskud, gives der faktisk en merfortjeneste. Det viser da også alle de tal, vi har fået under behandlingen af kulbrinteskatteloven, som hr. Maisted også deltog i behandlingen af.

Et argument for, at staten eller det statsligt ejede selskab – lad os kalde det det – bør være inde fra starten og alle steder, er, at jeg ikke kan se, hvordan man ellers får et rimeligt grundlag for at vurdere, hvor det er, man til syvende og sidst skal gå ind. Det er klart nok, at energiministeriet, DGU og energistyrelsen vil sidde med noget viden, men jeg mener også, at D.O.N.G. må sidde med en viden, der nok nødvendigvis vil være af en noget anden art – og det gælder også behovet for viden – end man har de andre steder. Jeg mener, at den eneste måde, hvorpå vi kan sikre, at et statsligt ejet selskab kan få den tilstrækkelige viden til at vurdere, hvor det virkelig skal gå ind, når der er tale om produktion, vil være ved, at det er med alle steder fra starten.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Jeg skal da gerne prøve på at forklare fru Lone Dybkjær, hvad jeg mener med det.

I det øjeblik man har en skattelovgivning, der siger til en virksomhed, at 75 pct. af dens overskud skal gå i statskassen, og samtidig indblander et statsligt selskab og siger, at det skal have 8 pct. mere, så regner firmaet det ganske enkelt ud på den måde, at det skal betale 83 pct. i skat. Så kan man lige så godt på forhånd sige, at man anlægger det synspunkt, at man skal have 83 pct. og ikke 75 pct. i skat. Så er man fri for at have et statsligt olieselskab indblandet i det, hvis staten kan lave en forretning, der giver 83 pct. i skat. Så løber man overhovedet ikke nogen risiko i de næste 20 år eksempelvis. Hvis det hele pludselig giver underskud, er man bundet til underskuddet, når man har de statslige selskaber indblandet i det. Så enkelt er det faktisk.

Energiministeren (Enggaard):

[Energiministeren]

Diskussionen om finansloven kan vi formentlig gøre færdig nu. Jeg erkender, at copyrighten til den linje, som står i finanslovsforslaget, tilhører hr. Poul Nielson, og hvis jeg eller andre ville have foreslået den ændret i forbindelse med vedtagelsen af finansloven, havde det forudsat et ændringsforslag, som ville have ført til, at vi havde foregrebet den debat, som vi nu har her i dag, og vi ville have fået den uden den sammenhæng, som er nødvendig. Derfor mener jeg, at der er alle gode forklaringer på, at der står, hvad der står i finansloven, men også på den begrænsede rækkevidde, som det trods alt har.

Hr. Poul Nielson er meget inde på, hvorfor et statsligt selskab skal stilles anderledes end olieselskaberne i den store verden – jeg tror, det var omtrent sådan, ordene faldt – og hvordan man skal sikre, at en statslig virksomhed har de samme operationsmuligheder som de selskaber, man skal arbejde sammen med. Her tror jeg, hr. Poul Nielson må forstå, at der, når det kommer til stykket, er en principiel forskel på en statslig virksomhed og en privat virksomhed. Der er den forskel, at et statsligt selskab selvsagt skal virke for samfundets opgaver, de opgaver, folkettingen bestemmer man skal udføre, og på de vilkår, man fastsætter. Det betyder også, at der må være klare muligheder for, at folkettingen kan pålægge regeringen at gennemføre bestemte afgørelser i forhold til selskabet. Og en meget vigtig baggrund for, at folkettingen kan gennemføre sin mening i forhold til et selskab via den ansvarlige minister, er, at tingene er bygget sådan op i et statsligt selskab, at der er en faktisk mulighed for også at disponere økonomien, herunder et eventuelt overskud fra en virksomhed. Jeg har netop givet eksemplet med et eventuelt overskud, som måtte komme fra olieindvindingssiden, og det håber vi jo alle der kommer. Hvis det i de næste 15 år kan modregnes i et forventet underskud i naturgasprojektet, har folkettingen fraskrevet sig sin mulighed for at disponere et sådant overskud.

Hr. Kalnæs har nu ved to lejligheder været inde på, at det kan man jo altid gøre til den tid. Skulle det virkelig være sådan, at man kommer til at tjene penge, kan man jo altid gøre det. Det kan vi drøfte senere mere i detaljen, men jeg gør opmærksom på, at hvis der i en koncern som den, vi taler om her, findes en række økonomiske forpligtel-

ser i form af lånoptagelse, garantier, aftaler med selskaber uden for koncernen osv., så er det en ganske kompliceret sag at foretage ændringer i en sådan struktur. Det er jo netop det, som vi har drøftet i forbindelse med lovforslaget om D.O.N.G.-koncernen, og derfor er jeg ikke enig med hr. Kalnæs i, at det kan man bare gøre senere. Hvis man vil foregribe et problem, som kunne komme, bør man se det i øjnene i dag og finde en rigtig løsning på det.

Jeg skal ikke gå ind i en detaljeret debat med hr. Maisted om økonomien i forskellige feltstørrelser med eller uden statslig deltagelse og med de forskellige former for afgifter og beskatning, som kan tages i anvendelse, men kun gentage, at ikke mindst for de store forekomsters vedkommende er det samfundets bedste mulighed for at få sin rimelige andel af naturressourcerne, at man har en sådan varieret måde at hente sine indtægter på, men jeg håber, at udvalgsarbejdet vil belyse dette yderligere.

Jeg er meget enig med fru Lone Dybkjær i, at spørgsmålet om overførsel af teknologi er meget centralt her. Jeg tror, at de krav, som vi bør stille i forhandlingen med de enkelte ansøgere, naturligvis bør gå på det engagement af dansk karakter, som der vil være – leverancer, havne osv. – men at det er næsten lige så vigtigt, at man bidrager, så godt man nu har mulighed for det fra tilbydernes side, til, at uddannelse, forskning og beslægtede felter kan få det løft på disse områder, som vi har brug for.

Vi må nok erkende, at Danmark på dette område er en forholdsvis ny nation, og skal det lykkes at give den rimelige baggrund for, at der kan vokse en betydelig industri op på dette område, kræves der en medvirken i mange dimensioner, herunder også uddannelse og forskning.

Det er rigtigt, at D.O.N.G. også er i besiddelse af en viden; den er af forholdsvis ny dato, men uden for de nuværende bevillingshavere er det et af de steder, hvor der findes en viden. Jeg har også sagt, at hensigten selvsagt er, at den skal der drages nytte af, og det tror jeg der er gode praktiske muligheder for kan ske.

Men jeg vil også understrege, at det må ikke føre med sig, at man opfatter det på den måde, at det kun er D.O.N.G., der kan varetage samfundets ansvar og interesser i forbin-

[Energiministeren]

delse med en kommende indvinding. Det ansvar ligger trods alt ikke hos et selskab, det ligger hos staten som sådan, og derfor er det vigtigt, at vi anvender de ressourcer, som findes, så godt som muligt og så hensigtsmæssigt som muligt, men vi må ikke lade os forlede til den tankegang, at den eneste måde, samfundets interesser kan varetages på, er gennem et bestemt statsligt organ.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Det var lige det med copyrighten til finansloven. Jeg synes nu, finansministeren har meget af æren, men tidspresset var dog ikke anderledes, end at regeringen godt kunne nå at stille en stribe ændringsforslag til finansloven også på energiområdet, som et flertal i folketinget imidlertid foranledigede at man trak tilbage, så der var ikke noget problem. Men på dette punkt var der ikke nogen som helst ændring i hele efterårets forløb i teksten.

Så til hr. Steffensen den korte bemærkning, at hr. Steffensen mener, det er et forståeligt dokument, der er tale om. Så vil jeg gerne på et tidspunkt have hr. Steffensen til at fortælle, hvorfor det er specielt forståeligt. Når der i undergrundslovens § 8 står, at staten eller et af staten ejet selskab kan gå ind i det, hvordan kan det så være, at det kan klares af et privat selskab? Det synes jeg ikke er særlig forståeligt.

Så sagde hr. Steffensen også, at det er nødvendigt – og det ord kan jeg godt lide i denne forbindelse – med bred politisk enighed om dette, men vi må jo så se, om den kan etableres.

Og så til slut den bemærkning til hr. Steffensen, at han talte om olien på en så venerationsfyldt måde, at man næsten skulle tro, at vi skal bore opad for at finde den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om principperne for D.O.N.G. A/S' deltagelse i 1. udbudsrunde.

Af Poul Nielson (S) m.fl.
(Fremsat 16/12 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

Vi har jo uundgåeligt været inde på nogle af elementerne i det forslag, der nu skal behandles, allerede i den foregående debat, men jeg skal på regeringens vegne fastslå nogle synspunkter i forhold til de principper, som er nedlagt i hr. Poul Nielsons forslag, der er stillet på socialdemokratiets vegne.

Forslaget indeholder tre hovedelementer, som nødvendiggør kommentarer.

For det første foreslås det, at D.O.N.G. A/S eller et datterselskab heraf skal være deltager i alle konsortier med 20–25 pct. Andelen kan dog i et par konsortier, hvor danske selskaber deltager, begrænses til 10 pct. D.O.N.G. A/S' andel af efterforskningsudgifterne skal i alle tilfælde afholdes af de øvrige konsortiedeltagere.

For det andet foreslår man, at arealudbudet begrænses til et mindre antal blokke, f.eks. 7–8, med den begrundelse, at der kun er et år til yderligere tilbageleveringer. Herved kunne en 2. udbudsrunde omfatte op mod 75 pct. af det danske område.

Endelig opfordrer forslagsstillerne til, at der foretages de fornødne bevillingsmæssige skridt snarest muligt med henblik på at tilføre D.O.N.G. A/S de i finanslovsforslaget for 1983 afsatte 50 mill. kr. i aktiekapital i et datterselskab, der skal specialisere sig i efterforskning og indvinding af olie og gas.

Regeringen er enig i, at det ved udstedelsen af nye tilladelser på dansk område vil være vigtigt at sikre inddragelsen af danske leverandører, at fremme beskæftigelse af dansk arbejdskraft og at opbygge viden og erfaring hos danske virksomheder, forskningsinstitutioner, uddannelsesinstitutioner m.v., hvilket jeg netop var inde på i mit svar til fru Lone Dybkjær under den foregående debat.

Med henblik herpå er det hensigten ved indkaldelsen af ansøgninger at tilkendegive over for olieselskaberne, at der vil blive lagt vægt på, at der i ansøgerkonsortierne er private danske selskaber med. Man må som allerede sagt være opmærksom på, at dansk